

Νέον Πνεῦμα 1/11/94

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΤΟΥ ΜΟΥ

ΠΟΙΗΜΑ ΕΠΑΙΝΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΟΝ ΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ
ΤΟΥ 1891

Μιά νύχτα πού τόν ἔδερνε ἡ ἀγρυπνιά τῶ νοῦ μου,
Καί συλλογιαύμουν, ἄρχες τί νάδε αὐτός ὁ πύργος,
Καί τί νά θώρησε ὁ παλιός καθρέφτης πού κρεμιέται,
Βλέπω στά βάθια τοῦ γυαλιοῦ πραχζενες εἰκόνας,
Ποῦ φέγγανε καί σάλευαν μέ μαγικό μυστήριο·
Ἦταν εἰκόνας πῶθγαίναν ἀπ' τοῦ κειροῦ τῶ σκότη·
Σάν ὄνειρο τίς ἔβλεπα, καί ὡς τόσο εἶταν ἀλήθεια·
Τόν ἴδιο πύργον κοίταζα πῶ ζωντανό ἐκεῖ μέσα.
"Ἄσπρο μιντέρι καί ἀπαλό κατὰ τῶ παραθύρια,
Ἄντικρου χρυσοκάρφωτα σεντούκι' ἀρδιασμένα,
Στοῦς τοίχους γύρω τάρματα καί τάργυρᾶ χαντσάρια,
Στήν κώχη τῶ κόνισματα, τῶ φαρφουριᾶ στά ράφια.
Νά τον ὁ πύργος πῶβλεπε τῶ φοβερά σεφέρια!
Νά κ' οἱ μαρτύροι πῶβαψαν τῶ ἔρμα του σανίδια!
Βγαίνουν καί αὐτοί καί περπατοῦν ἀμίλητοι στό βᾶθος,
Φυγές πού κατεβήκανε τῶ μάγια ν' ἀποσώσουν.
Καί κεῖ πού τῶ θαμάζουμον τῶ γυρισμένα πάθια,
Ἄγχαλι' ἀγχαλιὰ μπήκανε σέ θλιβερά τραγοῦδια.

Α'.

Τῆς Δύσης ἡ στερνὴ ἀντηλιὰ χτυπάει στό Κονοστάσι,
Καί φρίνεται δὲ φρίνεται τῶκαίμητο καντήλι,
ΤΟΜΟΣ Δ'. ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ—1894.

Τῆς Πανηγυρῆς καὶ τοῦ Χριστοῦ τάσημωτὰ στεφάνια,
 Φεγγοβολοῦν στὰ μελανὰ τριγύρω πρόσωπά τους,
 Ὁ ἅγιος Παντιλέμωνος κ' οἱ Δώδεκ' Ἀποστόλοι,
 Κελλὰ κελλὰ δὲ φρίνουντι ἀπ' τοῦ κειροῦ τῆ σκόνη.

Κοπέλλι' ἀπὸ τὸ μάγγανο σηκώνεται πηνώρια,
 Μὲ τὰ φλωριά στὰ στήθια της, μὲ τῆλικο σκλόβρι.
 Πιάνει ἀσημένιο θεμικτὸ, θεμιάζει τις εἰκόνες,
 Καὶ μὲ πικρὸ χαμόγελο, μὲ μύτια στηλωμένα,
 Γλυκοθωρᾷ τὴν Πανηγυρῆ καὶ κύνει τὸ στχυρὸ της.
 Ἀκίνητα κι ἂν εἴτανε, τὰ χεῖλιά της μιλοῦσαν.
 Μιλοῦσαν καὶ μοῦ λέγανε πῶς ἔλειπ' ὁ κελός της.
 Πηγαινέει στὸ περὶθωρο, τηρᾷ συλλογισμένη.
 Κατὰ τὴν πικροθάλασσα τὰ μάτια της γυρνῶντας,
 Σαλεύει τὸ κεφάλι της σὰ νὰ μιλήῃ μονάχη.
 Εἶνε στιγμὲς ποῦ ἡ συλλογὴ πλανιέται μὲς στὸ νοῦ μας
 Σὰ βάρκα μὲ τῆσάλευτα κουπιὰ στὸ περιγιάλι.
 Εἶνε στιγμὲς ποῦ ἡ μοναξιά, σὰ μυστικὴ πλημμύρα,
 Ἀγάλι' ἀγάλια τριγυρνᾷ καὶ σφίγγει τὴν καρδιά μας.

Ὡς τόσο ἡ νύχτα δὲν ἀργεῖ τὸν κόσμο νὰ σκεπάζῃ,
 Κ' ἡ κόρη μισοφκίνεται σὰν ἴσκιος, κι' ὄχι κόρη,
 Σὰν ὄνειρο χαρούμενο ποῦ γλύκανε τὸ νοῦ μας,
 Κι' ἄλλο περὶ τῆ θύμηση στὸν ξύπνο δὲ μᾶς μένει.

Β΄.

Γλυκοχαράζει ὁ οὐρανός κ' οἱ γραμμᾶδες φέγγουν,
 Σηκώνεται κ' ἡ λυγερὴ ἀπ' τὸ βροθὸ της ὕπνο,
 Καὶ μπρὸς στὰ μάτια μου περνᾷ σὰν ἄσπρη περιστέρα.
 Λὲς καὶ ζουλεύει τὴν αὐγὴ, κι' ἀκόμα δὲν ἀνοίγει,
 Μήπως χυθῆ μιὰ ἀχτίδα της καὶ φέξῃ ὀλόγυρά της.
 Λὲς τὴ φοβίζεται κ' ἡ χλωμὴ τοῦ καντηλιοῦ της λάμψη.
 Καὶ μὲς σ' ἀφώτιστη γωνιά νὰ στολιστῆ πηγαινέει
 Βάζει γαλάζια φορεσιὰ, τὸν οὐρανὸ μὲ τῆστρα,

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΜΟΥ

1035

Και περιστέρω πλουμιστή ξαναπερνάει μπροστά μου.
 Χρυσό διπλώνει πέπλωμα, λευκό τυλίγει στρώμα,
 Μ' ένα σεντόνι διάφανο σκεπάζει τὰ στρωσίδια,
 Και τώρα στὸ παράθυρο σιμώνει νὰ τ'ανοίξη.
 Ἄνοίγει τὰ δυὸ φύλλα του, καὶ πέφτ' ἡ πρώτη πρώτη
 Τοῦ ἡλίου ἀχτίδα καὶ φίλτ' ἀφιλητὰ τῆς κίλλη.
 Και τῆς ἀγούρας τὸ γλυκὸ κρυφουπιτάει τῆ γέρι,
 Και μ' ἓνα φύσημ' ἀλαφρὸ χδεύει τὰ μελλιά της.
 Κι αὐτὴ, κατὰ τὰ γελαστὰ βουνὰ καθὼς κοιτάζει,
 Λάμπει σὰ Θείων κρυφὴ ποῦ τὰ βουνὰ φωτίζει.
 Ἄφινει τὸ παράθυρο, βάνει σακμὶ μπροστά της,
 Στήνει καθρέφτη στὸ σακμὶ, καθίζει στὸ μιντέρι,
 Και μὲ τὸ χτένι τὸ χρυσὸ χτενίζει' ἀντικρὺ του.
 Και πλέχνοντας ἢ λυγερὴ τίς μακρινὲς πλεξοῦδες,
 Χιμογελάει σὰ ν᾿ἄλεγε πῶς καὶ χωρὶς καθρέφτη
 Ξέρει πῶς εἶνε τοῦ χωριοῦ τὸ ζηλευτὸ καμάρι.
 Ἄκόμ' δὲν ἀπόσῃσι τὴν ὑστερὴν πλεξοῦδα,
 Κ' ἔρχεται μίση μὴ κερὰ λιγνὴ καὶ μαυροφόρα.
 Ἄπ' τὸ γλυκὸ τὸ σύστομα κι ἀπ' τὰ ματοφρονιά της,
 Ἄπ' τὰ λαφρό της πάτημα κι ἀπὸ τὴν ἀρχοντιά της,
 Νοιώθω πῶς εἶνε ἡ μάσσα της, τῆς νεραντζιῆς ἡ ρίζα.
 Τὴ χαιρετάει χαρούμενη κ' ἓνα χαρτί τῆς δίνει.
 Εἶνε γραμμένο τὸ χαρτί, σὰ γραμμ' ἀπὸ τὰ ξένα.
 Τ' ἀρπάζ' ἡ κόρη βιαστικὰ, γοργὰς ματιὰς τοῦ ρίχτει,
 Και πεταχτὴ σηκώνεται, σὰ ν᾿ἄμαθε πῶς φτάνει
 Πολυξενήτευτος γαμπρός, λαχταρισμένος κρένος.
 Χερὲς πετοῦν τὰ μάτια της, χερὲς τὸ πρόσωπό της,
 Τὴν ἀκριβὴ μαννοῦλα της πετιέται κι ἀγκαλιάζει,
 Και τρέχουν ἔξω γιὰ νὰ ποῦν καὶ σ' ἄλλους τὰ μαντζάτα.

Γ'.

Ὁ ἥλιος στὰ μεσοῦρανα σιγὰ σιγὰ ἀνεβαίνει,
 Τὰ φύλλα τοῦ περιβολιοῦ ἀσάλευτα κοιμοῦνται.
 Τὰ παράθυρα λάμπουνε τριγύρω σὰν εἰκόνες,
 Ποῦ ἄλλη στορεῖ τὸ πέλαγο, κι ἄλλη βουνὰ καὶ δέντρα.

Κ' ἓνα μικρὸ παράθυρο μὲ γιγασουμὶ πλεγμένο,
 Στολίζει κώχη δροσερὴ στοῦ μιντεριοῦ τὴν ἄκρη.
 Ἐκεῖ, σ' ἓν ἄσπρο κι ἀπαλὸ γερμένοσ μαξιλάρι,
 Σκυφτὸς ἀφέντης κάθεται βθθειὰ συλλογισμένος.
 Μὲ τὸν χέρι του κρατεῖ χαρτὶ κι τὸ διαβάζει,
 Μὲ τῆλο πκίζει σιγχνὰ μεγάλο κομπολόγι
 Τὸ μέτωπό του ζωγραφᾷ ἐξῆντα χρόνων πᾶθια.
 Τὰ χεῖλη του ξεχάσανε τὴ νοστιμιὰ τοῦ γέλοιου.
 Ἄπ' τὸ ψυχρὸ μουστάκι του καθεμιὰ τρίχας ἄκρη,
 Σὲ λύπησ ὦρα ἢ σὲ θυμοῦ τὴν ἔχει δαγκαμένη.
 Μὲς ἀπ' τὴ μαύρη ζώνη του χοντρὸ ρολόγι σέρνει,
 Βλέπει τὴν ὦρα, καὶ λοξὴ ματιὰ στὴ θύρα ρίχτει.
 Ἄνοιγ' ἢ θύρα σιγχνὰ, κι ἄλλος ἀφέντης μπαίνει,
 Γέρος ἀκόμα πιὸ σκυφτὸς κι πιὸ δικλογισμένος.
 Βάζει τὸ χέρι στὴν καρδιά, σιμώνει καὶ καθίζει.
 Ἄνερωτιοῦνται πκίζοντας τὰ πκτεριὰ στὰ χεῖρια,
 Κι ἀγάλια ἀγάλια σὲ κρυφὴ βυθίζονται κουβέντα.
 Τὰ λόγια τους μοῦ φκίνονται συλλογισμένα λόγια.
 Τὸν κάθε λόγο γνέψιμο γοργὸ τὸν δυναμώνει,
 Στὸ κάθε γνέψιμο κουνᾷ ὁ ἄλλος τὸ κεφάλι.
 Πκίρουν χαρτιὰ στὰ χεῖρια τους, ἀντῆμα τὰ διαβάζουν,
 Καὶ πάλι τὰ διπλώνουνε καὶ κρυφοσυτυχαίνουν.
 Μεγάλη καὶ τρχνὴ δουλειὰ γυρίζει μὲς στὸ νοῦ τους.
 Μεγάλες πικρες τωρινές, χαρές ποῦ θενκροῦνε,
 Ἡ μιὰ καρδιὰ στὴν ἄλληνε νὰ φκνερώνη πρέπει.
 Τοῦ φόβου τὰ φκντάσματτα καὶ τῆς ἀντρεῖξ οἱ σπίθες,
 Θαρρεῖς πηγκίνουν κ' ἔρχονται μὲς στὰ γοργὰ τους μάτια.
 Ὅσο πηγκίνει ἢ ὄψη τους ἀνάθει κι ἀγριεύει.
 Φωτιὰ πετοῦν τὰ μάτια τους, φωτιὰ ποῦ χῶρες καίγει,
 Φωτιὰ ποῦ σκιάζει τοὺς ὀχτροὺς καὶ ποῦ ξυπνάει τοὺς φίλους,
 Ποῦ κι ἀπὸ βράχους καὶ βουνὰ κι ἀπὸ χωριὰ καὶ χῶρες
 Τὰ πκλικήρια προσκαλεῖ, τὴ λεβεντιὰ μαζώνει,
 Καὶ τοὺς μοιράζει τᾶρματτα, τοὺς δίνει τὰ φυσέκια,
 Τοὺς στέλνει μ' ὄρκους καὶ μ' εὐκές νὰ πᾶν νὰ πολεμήσουν,
 Ν' ἀπλώσουνε τῆς λευτεριῆς τὴν πρασινάδα πάλι
 Στὰ ξεραμένα τους βουνὰ, στοὺς μαρμαμένους κάμπους.

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΜΟΥ

1037

Κρυφομυζώνουν τὰ χερτιὰ, οἱ δυὸ μεγάλοι ἀρχόντοι,
Μαζὶ τὰ σφιχτοδέουνε, μὲ βοῦλλες τὰ βουλλώνουν,
Καὶ πίσω ἀπὸ τὴν Πανηγυρὶ μὲ προσοχὴ τὰ κρύβουν.
Σφίγγουν τὰ χέριξ ἀμίλητοι, μὲ μύτικα δακρυσμένα,
Καὶ βγκίνουνε κ' οἱ δυὸ μαζὶ ἀγάλια περιπατῶντας.

Δ΄.

Συννεφισμένος οὐρανὸς, βασιλευμένος ἥλιος,
Καὶ τρεῖς βαρύλυπες καρδιῆς τὸν πύργο σκοτεινιάζουν.
Μάννα, κοπέλλα καὶ ἄγουρος, τὰ τρεῖ' αὐτὰ λουλούδια,
Ποῦ τῆς ἀγάπης εὐωδιὰ σκορποῦνε μὲς στὸν κόσμον,
Σήμερ' ἀνθούσανε καὶ δῶ κοντὰ κοντὰ, — μὰ τώρα
Θλιμμένα μπρὸς μου στέκουνται σὰ μαρμαίνοιο κρῖνοι.

Ἀπὸ ταξίδι μακρινὸ καὶ ἄφαινετα σὰ νῆρθε
Τὸ πλιγκάρι ποῦ κρατεῖ τῆς λυγερῆς τὸ χέρι,
Ἀπ' τῆματ' ὅμως τὰ βραχὰ ποῦ στὸ κορμὶ του λάμπουν,
Ἀπ' τὸ πικρὸ χαμόγελο καὶ ἀπ' τὴν πικρὴ μυχτιὰ του,
Νοιώθω καινούριου χωριμοῦ πῶς πίνουνε φαρμάκι.

Χεροπιιστὲς καὶ ἀμίλητες θρηνοῦν οἱ τρεῖς ἀγάπες.
Ἡ πρώτη, ἡ μεγαλύτερη, τῆς μάννας ἡ ἀγάπη,
Ποῦναι βραχὴ καὶ ἀτέλειωτη σὰ θάλασσα, σὰν κόσμος,
Ποῦ μήτε τάφου χωρισμὸς δὲ σώνει νὰ τὴ σβύσῃ,
Ποῦ ἄγρυπνη καὶ ἀκούραστη πλκνιέται μέρω νύχτα,
Ποῦ πιάνει φεῖδια ζωντανὰ παιδιὰ γιὰ νὰ γλυτώσῃ,
Αὐτὴ τὴν ὥρα σὰ βουνὸ μιὰ δύστυχη βραχίνει,
Μιὰ δύστυχη ποῦ στέκεται μπρὸς στοῦ παιδιοῦ τὸν πόνο,
Σὰν τὸ λιθάρι ἀσάλευτη, χλωμὴ σὰν τὴν ἀρρώστια.
Ἡ ἄλλη ἀγάπη, — ὁ δίδυμος καημὸς ποῦ τις καρδοῦλες
Δυὸ δυὸ τις πιάνει, σὲ χρυσὸ κλουβὶ τις βάζει μέσα,
Καὶ μιὰ τις θρέφει μὲ φωτιὰ, καὶ μιὰ μ' ἀνεμοζάλη,
Γι' αὐτὸ τὸ ταίρι μάζεψεν ἀνέμους καὶ φουρτοῦνες,
Καὶ στέκουνται τὰ δυὸ χλωμὰ, ξερὰ καὶ ἀπελπισμένα,
Πουλιὰ ποῦ ἀγέρως πολεμᾶ νὰ κόψῃ τὴν πνοή τους.

Ἀκόμα ἡ μάμμα τὰ θωρεῖ μὲ μάτια βουρκωμένα,
 Ὅμως σὰν ξέσπασε ἡ μικρὴ στὸ μαῦρο μυρολόγι,
 Κ' ἡ μάμμα δὲν ἐβόσταξε μόν' ἄρχισε τὸ κλάμα.
 Κλαίγει κι ὁ νιὸς ποῦ ἐρχότανε γιὰ τὶς χαρὲς τοῦ γάμου,
 Καὶ τώρα τρέχει νὰ πιεστῆ στὸν χάρου τὴν παλαίστρα.
 Κλαίγει καὶ κείνος σὰν παιδί, καὶ μὲ τὰ δάκρυα ἀντάμα,
 Δυὸ πόνους ἀπὸ μέσα του λὰς καὶ ζητᾷ νὰ βγάλῃ,
 Τὸν ἔναν τ' ἀποχωρισμοῦ, καὶ τῆς σκληρῆς τὸν ἄλλον.
 Συντρόφοι τῆς παλικριᾶς, ἀγάπη καὶ πατρίδα,
 Νὰ σὰς χωρέσῃ μιὰ καρδιὰ δὲ σώνει αὐτὴ τὴν ὥρα,
 Μόνοι στὰ μαῦρα σωθικὰ τοῦ νιοῦ κρυφομαχᾶτε,
 Καὶ κἀντ' ἐν' ἀδάμαστο καὶ φοβερὸ Λιοντάρι
 Νὰ τρέμῃ σὰν τὸ λαγικρινὶ στὴν κρύφια αὐτὴ παλαίστρα.

Μὲ ξάφνισμα γοργὸ ξυπνᾷ ἀπ' τῆ βαθεῖα τοῦ λύπη,
 Σὰ νὰ γροικᾷ σάλπιγγα, σὰ νὰ γροικᾷ τουφέκι,
 Μὲ πίκρα καὶ μὲ στεναγμὸ κοιτᾷ τὴ λυγερή του,
 Ἀσπάζεται τῆς μάmmas τῆς τὸ μαρκωμένο χέρι,
 Πετᾷ καὶ φύγει σὰν ἀητὸς, κι ἀφίνει μὲς στὸν πύργο
 Τὴν κόρη, σπῆς μηχανούλας τῆς τὴν ἀγκυλιὰ πεσμένη.

Αρχύρης Εφταλιώτης

Ε'

Μαύρη ἔναι νύχτα, κι ἄλλο φῶς δὲ φέγγει μὲς στὸν πύργο
 Παρὰ τὸ μισοζώντα·ο τῆς Πανκριᾶς κεντήλι.
 Τὰ παραθύρια σφαλιστὰ, μανταλωμέν' ἡ θύρα,
 Καὶ τὰ μαχαίρια καὶ σπαθιά, — νεκροὶ ποῦ ἀναστηθῆκαν,
 Ξεκρεμασμένα, καὶ γυμνὰ στὸν τοῖχο ἀκκουμπησμένα.

Βλέπω στὴν Πανκριὰ ἀντικρὺ τῆ μάμμα καὶ τὴν κόρη,
 Νὰ γονατίζουν ἄλλες, ὡς χάρμω νὰ λυγῆνε,
 Καὶ πάλι νὰ σηκώνονται, νὰ κἀνουν τὸ σταυρὸ τους,
 Ν' ἀσπάζονται τῆ Δέσποινα, ν' ἀνάβουνε λαμπάδες,
 Νὰ σφίγγουνε τὰ χέρια τους, νὰ δέρνουνε τὰ στήθια,

Και πάλι ν' ἀγκαλιάζονται και νὰ μυρολογούνε
Με μιὰ θωριά σὰ λείψανα, ποῦ λὲς μιὰ μέρα μόνη
Ζωγράφισε στὴν ὄψη τους δέκα χρόνων τρομάρες !

Βλέπω τὸ μῦθο γέρο τους τ' ἀσημικὰ νῆρπῶζη,
Και μὲς σὲ τρύπα μυστικὴ με βιά νὰ τὰ τινάζη,
Σὰ νὰ σηκώθῃ ἀπ' ὄνειρο βαρὺς και τρομασμένος,
Και περπατᾷ στὸν ὕπνο του και δὲ γροικᾷ τί κάνει.

Ἦρες τῶν μῦθων σφαιριῶν ! Σὲ βλέπω, και στὸ νοῦ μου
Ἄνιστορῶ τὰ φοβερὰ τῆς νεότητος παραμύθια,
Ποῦ κ' ἔγγόνι τᾶκουσε, και κάθε μάμμη τᾶπε,
Σὲ μέρες πιὸ ἡσυχώτερες, σὲ νύχτες πιὸ γκλήνιες.

Ἄφινει ὁ ἄρχοντας τὸ βίος και τᾶρματὶ του βάζει.
Γυρίζει, και με κάτκσπρα, μισανοιγμένα χεῖλη,
Ρίχτει περίλυπη ματιὰ πρὸς τᾶκριθὸ ζευγάρι.
Δόλιες ψυχῆς, ποῦ δὲν μπορεί νὰ κρύψῃ σὰν τὸ βίος του !

Ποῦ πᾶψανε νὰ κερτεροῦν ἀνθρώπινη βοήθεια,
Κι ἀπ' τὸ Θεὸ ἀπεντέχουνε τὴ δύναμη κ' ἐλπίδα,
Ποῦ διαφροντεῖ τὴν καρδιὰ σὰν περιστεῦη ἡ θλίψη
Και τρέμει ἡ γῆς ἀπ' τῆς Σκλαβιάς τὰ φοβερὰ μαρτύρια.

Σφίγγε τὰ δόντια, δύστυχε, κι ἄ ρίξῃ τὸ σπαθί σου
Ἐνα θεριὸ στὸ χτύπο του, καλλίτερη δὲν θέλει
Ἡ ἀτιμιά σου ἐγδίκηση κ' ἡ σφοδρά σου δόξα !

ΣΤ'.

Ἐσὺ, ποῦ με τὸ χᾶρισμα τοῦ λόγου με φωτίζεις,
Ὅταν θωροῦμε τᾶδικὸ τὴ γῆς νὰ πλημμυρίζη,
Τὴν Τυρκενιά σὰ βλέπουμε νὰ τρέχῃ φρενιασμένη,
και τὴν πανέρμη Σκλαβιά διαβαίνοντας νὰ σέρνῃ,

Δός μου τὴν θεία δύναμι ποῦ τὴν ἀρνιέτσι ἢ γλώσσα,
 Δεμένη μὲς στὸ λάουγγα, ἀπ' τὴν πολλὴ τρομάρα.
 Ἡ σβύσει τὴν ἀνκλαμπὴ ποῦ χύνει ὀλύγουρά του,
 Αὐτὸς ποῦ ἄγριος στέκεται μὲ τὸ δαδί στὸ χέρι,
 Ποῦ θεὰ ξέφυγε κρυφὰ τῆς Κόλασης τὴν πίσσα,
 Κι ἀνέβηκε χαρούμενος σὲ κόλαση πιὸ μαύρη,
 Λαμπαδοφόρος νὰ σταθῆ σὲ τέτοιο πικρηγύρι !

Τοῦ κίκου ! λόγια δὲ στοροῦν καμώματα δαιμόνων !
 Δὲν τῆπε μήτε τὸ φριχτὸ τῆς μάμμης περκαμύθι.
 Τὰ λόγια δὲν ἀχνίζουνε καθὼς αὐτὸ τὸ αἷμα,
 Ποῦ μαύρισε τῆς λυγερῆς τὰ κίτρινα σανίδια.
 Μήτ' ἀγριεύουν σὰν αὐτὰ τὰ λυσσασμέν' ἀσλάνια,
 Ποῦ βρήκαν κι ἄλλο λιμπιστὸ μαντρί γιὰ νὰ ρημάξουν,
 Καὶ χύνουντ' ἀπὸ δῶ καὶ κατὰ μ' ἀχόρταγη λαχτήρα.

Σὰς εἶδα κι ἄλλοτε, θεικὰ θρημμένα μὲς στὰ δάση
 Τῆς ἔρημης ἀνατολῆς, — σὰς εἶδ' ἀρμυρωμένα,
 Τῆ νύχτα νὰ χορεύετε στὸ μασκαλὶ τριγύρω,
 Μὲ μιὰ χαρὰ στὴν ὄψη σας, μὲ μιὰ ἀστραπὴ στὰ μάτια,
 Ποῦχουνε τρόμο φοβερὸ μὲς στὴ μικρὴ καρδιά μου.
 Μὰ τώρα ποῦ ἀγορᾶζετε μὲ τέσσερα κορμιά σας
 Ἐνα κεφάλι Χριστιανοῦ καὶ δυὸ Χριστιανοπούλες,
 Ἄχ, μήτ' ὁ πρῶτος Σατανῆς, σὰν ἀνεβρίνη ἀπὸς τοῦ
 Ψυχὴ ν' ἀρπάξῃ, ποῦ ἀκριβὴ τὴν εἶχε ὁ ἄγγελός της,
 Καὶ βρίσκει τρόπο, καὶ κρυφὰ στὰ νύχια τοῦ τὴν παίρνει,
 Ἀπ' τ' ἀγριεμένα μάτια τοῦ δὲ βγάζει τέτοιες σπίθες,
 Τὸ λυσσασμένο στόμα τοῦ δὲ ρίχτει τέτοιο γέλοιο !
 Κ' οἱ ἄμετροι δαιμόνοι τοῦ, τὴ νίκη σὰν ἀκούσουν,
 Τέτοιο κακὸ δὲν κάνουνε στῆς Κόλασης τὰ βόθρα,
 Σὰν τὸ κακὸ ποῦ γίνεται μπροστὰ μου αὐτὴ τὴν ὥρα.
 Σὲ μιὰ Θεὰ ποῦ πίνεσε τὴ μένη καὶ τὴν κόρη,
 Κατέβηκ' ἢ λιγοθυμιὰ στὴν κίτρινή τους ὄψη,
 Καὶ σκέπασε τὰ μάτια τους, καὶ θόλωσε τὸ νοῦ τους,
 Καὶ δὲ θεωροῦν τὸν ἄρχοντα τὸ ματοκυλισμένο,
 Μήτε τὰ χέρια νοιώθουνε τὰ μαῦρα ποῦ τίς ψάχνουν,
 Σὰν τίς τραβᾶν δυὸ φοβεροὶ ἀράπηδες καὶ φεύγουν.

Καὶ πήρανε τὴ λυγερὴ, καὶ πήρανε τὴ μάννα,
 Τὶς πήρανε στὸ ζωντανὸ μαρτύριο πῶχει δώσει
 Τῆς ἀγιωσύνης τὴν τιμὴ σὲ μύριες Ρωμιοπούλες.

Ἄκόμα δὲ χορτάσανε τὰ χορτάγα ζεϊμπέκια·
 Γυρεύουνε τὰ σημικὰ, καὶ ἀσημικὰ δὲ βρίσκουν.
 Στὸ Κονοστάσι τὰργυρὰ κοιτάζουνε στεφάνια,
 Κοιτάζουνε καὶ τὰργυρὸ καντήλι ποῦ κρεμιέται,
 Ὅμως σὰ φόβος μυστικὸς λιγώνει τὴν καρδιά τους,
 Καὶ ἀφίνουνε τὴν Παναγιὰ, καὶ ἀφίνουν τὸ καντήλι.

Ἔτσι καὶ Σένα μιὰ φορὰ, τυχλίπωρό μου Γένος,
 Ὅταν πλημμύριζ' ὁ Ἰσλάμ τὴν ὀμορφὴ σου χώρα,
 Καὶ σ' ἔσερνε σὰν ποταμὸς, καὶ σ' ἔπνιγε σὰν κύμα,
 Νὰ γγίξῃ δὲν ἐτόλμησε τὸ ἔθλο τοῦ Σταυροῦ σου,
 Νὰ πνίξῃ δὲν ἐμπόρεσε τὴν ἀγία σου τὴν Πίστη.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Δ.Ι.Β.Μ.

Αργύρης Εφταλιώτης